KOMPAS

SBOROVÝ LIST CÍRKVE BRATRSKÉ V BRNĚ, KOUNICOVA 15

ROČNÍK XXV • PROSINEC • 2019

Kalendárium

MLÁDEŽ

BrodFest

Sborový den

Slovo kazatele k adventu

VZPOMÍNKY NA MINULOST

PROGRAM NA PROSINEC 2019

Obsah

2 Kalendárium — Josef Vávra
3 Adventní píseň — David Fajfr
4 Sborová kronika
4 Nabídka CD — Martin Raus
5 Slovo kazatele — Jan Asszonyi
7 Čas vánoční — Bohumiličtí
8 Ze života mládeže — Petr Vacek, Alžběta Šťastná
9 Zprávy ze staršovstva — Petr Dadák
10 Jak je na tom Izrael... — Bohuslav Pavel Dostál
13 Vzpomínky na minulost — Felix Davídek
12 Prosinec v besídce
14 Letopisy — Josef Vávra
16 Malé ohlédnutí za sborovým dnem — Felix Davídek
17 Řád zlaté vařečky — Fanynka Zezulová
18 Malé počteníčko pro každého — Pája Sychrová
19 Prosinec v našem sboru

Fotografiemi a ilustracemi do tohoto čísla přispěli: David Fajfr, mládež a webové stránky.

SBOR CÍRKVE BRATRSKÉ
Brno Kounicova 15;
kazatelé:
Jan Asszonyi (správce sboru)
tel.: 604 219 445
Daniel Komrska (druhý kazatel)
tel.: 777 004 861

kancelář sboru (Lydie Křipačová):
v úterý (17 až 19) – tel.: 530 342 302

https://www.facebook.com/cirkev.bratrska.kounicova

Pobočka Diakonie:
Noemi Komrsková – tel.: 777 004 821
Kateřina Vávrová – tel.: 731 858 371

Kalendárium

2. 12. 1805 – bitva tří císařů u Slavkova u Brna (Austerlitz) – Napoleon Bonaparte v ní porazil koaliční vojska rakouského císaře Františka I. a ruského cara Alexandra I. Diplomatickým výsledkem bitvy byla rakouská ztráta německých a italských držav a zánik Svaté říše římské – habsburští panovníci jsou nadále již „jen“ rakouskými císaři.

4. 12. 1941 – do Terezína přijíždí první transport židovského obyvatelstva z Protektorátu Čechy a Morava.

7. 12. 1941 – Japonsko napadlo americkou základnu na Pearl Harboru. USA tak vstupují do 2. světové války.

7. 12. 1965 – vydání deklarace „Dignitatis humanae“ o náboženské svobodě v rámci jednání II. vatikánského koncilu.✶

8. 12. 1369 – umírá Konrád Waldhauser – německý reformátor, který působil (zřejmě na pozvání císaře Karla IV.) v Praze. Jeho žákem a následovníkem byl Jan Milíč z Kroměříže.

8. 12. 1965 – ukončení II. vatikánského koncilu.

10. 12. 1991 – na summitu v Maastrichtu přijata Smlouva o Evropské unii (podepsána byla 7. 2. 1992 a 1. 11. 1993

▸ *pokračování na straně 6*

KOMPAS — Sborový list Sboru Církve bratrské Brno, Kounicova 15

Vychází vždy na začátku nového měsíce pro vnitrosborové účely. Uzávěrka příštího čísla 20. 12. 2019. **Připravují:** Lenka Broklová (broklova@volny.cz), Petr Raus (petr.raus@cb.cz), Josef Vávra (gon@email.cz), David Fajfr (david.fajfr@seznam.cz), copy Martin Kulísek.
Příspěvky možno posílat též na výše uvedené e-maily. Děkujeme.

Adventní píseň

Veselme se

(starošumická lidová – Sbírka lidových písní D. F. Garrise)

Pána Krista narození, na nebesích sláva
Sám Bůh podle zaslíbení jediného svého Syna dává
Staré věci pominuly, obloha tak září
Nový život nastává

Veselme se z narození celé země Pána
Do života šedého i do těžkostí nám je radost dána
Radujme se z narození, tvé srdce ať zpívá
Radostně již od rána

Sláva Bohu na výsostech, snad se něco změní
I když mezi lidmi dodnes příliš dobré vůle vidět není
Na výsostech Bohu sláva a pokoj na zemi
Dík za hvězdy znamení

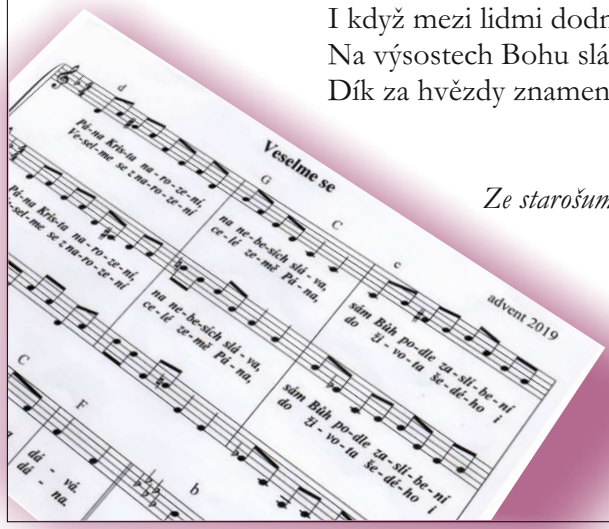

Ze starošumičtiny přeložil, přebásnil a zhudebnil
Tomáš Š. Veselý.

SBOROVÁ KRONIKA

prosinec 2019

A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa.
1J 4,14

BLAHOPŘEJEME JUBILANTŮM

KDY	KOMU	PROČ
3.12.	sestře Jarmile Mikyskové z Brna	81 let
8.12.	sestře Martě Kotrbaté z Brna	71 let
23.12.	bratru Antonínu Zezulovi z Brna	74 let
25.12.	sestře Martě Stypové z Brna	94 let

Tipy na vánoce

K dispozici jsou ještě CD „z domácích zdrojů":

Ad hoc – CD Přijdi (2014) : 100,– Kč
Nebend – CD Poslední list (2008) : 100,– Kč
Pěvecký sbor CB Brno & Věra Nováčková – CD live záznam z adventních koncertů (2009) : 50,–
(myslím ještě pár kousků zbývá)

Martin Raus

Slovo kazatele

Lidé adventu

Už je to 22 let, co jsem prožil advent a Vánoce na nejistém a stále nebezpečném místě válkou rozbité země a v jednom z jejích kostelů. Měl jsem tehdy dojem, že právě tam září naděje evangelia nějak víc. Deset, možná patnáct účastníků bohoslužby netvořilo žádné velké společenství. Tenkrát jsem s kolegy důstojníky stál u neexistujících dveří jako do země zaražený. Tak silná to byla chvíle. Každý advent a Vánoce si na to vzpomenu. Kdybych se octl na stejném či podobném místě dnes, jednu věc bych udělal navíc: poklekl bych. A dost možná bych nestál vzadu, ale posadil se na improvizovanou lavici vedle babičky či dědy, abych s nimi tímto způsobem sdílel jejich bolest i naději.

Od té doby uplynulo drahně let a můj postoj k atmosféře adventu a Vánoc u nás se proměnil od převážně kritického postoje (jak je vše zkomercionalizované) k pozitivnějšímu. Dnes jsem vděčný za atmosféru a kouzlo adventní a vánoční doby v našem městě. U postavy „Ježíška“ jsem víc než rozpačitý, ale pořád to není Santa Claus, a už vůbec ne „Děduška Maróz“. Na náměstí vystupují děti ze školek a škol. Nezáleží na uměleckém dojmu, na pódiu jsou přece naše děti! A pod nimi my, pyšní rodiče s fotoaparáty. Ve stáncích nejen na náměstí Svobody se smíme setkat s řemesly, abychom se ujistili, že ještě nevymřela. Kovář ještě existuje, brašnáři taky a těch pletených čepic, šál a rukavic, kolik jich jen je! Výrobky z chráněných dílen a charit umožňují podpořit ty, kteří jsou v životě všelijak znevýhodněni. Jsem rád, že tu jsou a mají čím přispět k radosti adventu a Vánoc. Jošt na koni zve táty a mámy (a nejen je), aby spolu se svými ratolestmi na chvíli odložili boty a nazuli brusle. Nevadí, že neumí bruslit, společný čas za to stojí. Možná jsem naivní, ale myslím si, že adventní doba dokáže probudit v lidech to lepší v nich. A to je dobře. Nemusím být škarohlíd a vnímat adventní atmosféru podezřele.

Na přelomu loňského a letošního roku přibyl do mého adventně-vánočního prožívání ještě jeden kontext. Během šesti dnů tehdy velice náhle onemocněl a zemřel můj táta. Vánoce a přelom roku jsou teď spojeny s touto vzpomínkou. Do radostnosti vstoupil stín. I když právě on mi bytostně připomíná biblické poselství o nutnosti být připraven na setkání s Pánem Ježíšem a být připraven opustit své blízké s vyrovnanými vztahy. Tohle prostě je důležité. A bolest? Ta dává mé naději a prožitku adventu a Vánoc ještě hlubší rozměr. Není to nikterak samozřejmé a jednoduché, ale to mnozí víte sami velice dobře.

Evangelista Lukáš zaznamenal slova Pána Ježíše o tom, že máme být „lidmi čekajícími náhlý příchod svého Pána“, tedy být „lidmi adventu“. Jsem „člověkem adventu“? Kladu si tuto otázku a myslím, že těch několik momentů mého života, které jsem zmínil, je jako batoh, s kterým jdu do sváteční doby. Každý z Vás, čtenářů těchto řádek, má svůj batoh, s nímž vstupuje do sváteční doby. Je

to batoh, ale nemusí to být zátěž. Může být proměněn v bohatství, které udržuje v kontaktu s Pánem Bohem. To když je prozářen světlem Kristovy lásky a naděje.

Nechejme zářit světlo naděje a Boží lásky do svých životů a „batohů“, které si neseme ve svých životních zkušenostech. Myslím, že tehdy budeme moci být „lidmi adventu“ pro druhé. Tehdy s nimi můžeme pokleknout, sdílet jejich bolest a přinášet světlo naděje. Tehdy se budeme moci radovat s druhými a chodit po náměstích a popíjet svařák. Ne proto, abychom na chvíli zapomněli, nýbrž proto, že Pán Ježíš dává naději, radost a život těm, kdo ho u něho hledají svůj pokoj.

Lukáš 12,36–37:

Buďte jako lidé, kteří čekají na svého pána, až se vrátí ze svatby, aby mu hned otevřeli, až přijde a zatluče na dveře. Blaze těm služebníkům, které pán, až přijde, zastihne bdící. Amen, pravím vám, že se opáše, posadí je ke stolu a sám je bude obsluhovat.

▸ *Váš Jan Asszonyi, kazatel*

---

dokončení ze strany 2

KALENDÁRIUM

VĚCÍ DUCHOVNÍCH I SVĚTSKÝCH

PROSINEC 2019

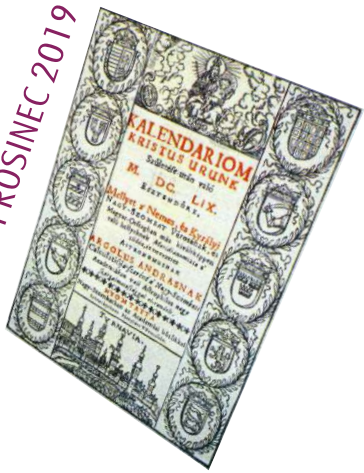

vstoupila v platnost). Smlouva měnila název Společenství na Evropskou unii a změnila principy jejího dosavadního fungování.

11. 12. 1949 – číhošťský zázrak. ✶

13. 12. 1981 – generál Wojciech Jaruzelski vyhlásil v Polsku výjimečný stav, aby zastavil rostoucí vliv opozičního hnutí Solidarita.

17. 12. 1918 – spojením české reformované církve a luterské církve vzniká Evangelická církev bratrská (nynější Českobratrská církev evangelická).

22. 12. 1989 – pád komunistického režimu v Rumunsku – N. Ceauşescu dopaden při pokusu o útěk a po krátkém procesu popraven.

23. 12. – 30. 12. – židovský svátek Chanuka (Svátek světel). ✶

25. 12. – Slavnost Narození Páně / Boží hod vánoční – tradiční svátek oslavující narození Ježíše Krista. Nejstarší dochované určení tohoto dne jako Kristova narození se objevuje v *Chronographu roku 354* kronikáře Furia Dionysia Filocala.

26. 12. 34 – tradiční datum umučení svatého Štěpána – církevní svátek připomínající událost ukamenování učedníka Štěpána v Jeruzalémě (viz Sk 6–7).

26. 12. 1969 – umírá prof. Josef Lukl Hromádka. ✶

27. 12. 101 – tradiční datum úmrtí apoštola Jana. Jako jediný z apoštolů nezemřel mučednickou smrtí. Zemřel a je pohřben patrně v Efezu (dnešní Ayasaluk v Turecku).

28. 12. – svátek (Svatých) Mláďátek – církevní svátek upomínající na vraždění dětí králem Herodem v Betlémě po narození Ježíše (viz Mt 2,16–18). Církev považuje tyto zavražděné děti za mučedníky víry.

29. 12. 1989 – Václav Havel zvolen prvním porevolučním prezidentem Československa.
30. 12. 1922 – vytvořen Svaz sovětských socialistických republik.
31. 12. 1384 – umírá náboženský myslitel a reformátor církve John Wycliff. Usiloval o návrat církve k chudobě a vystupoval proti světské moci papežů a duchovenstva. Je jedním z nejdůležitějších myšlenkových zdrojů českých reformátorů 15. století v čele s Janem Husem, který protestoval proti rozhodnutí Apoštolského stolce pálit Wycliffovy spisy.
31. 12. 1991 – oficiálně zaniká Svaz sovětských socialistických republik.

◆ *Události označené ✶ jsou rozvedeny v Letopisech (na straně 14–15).*

Z Bohumilic

Čas vánoční…

Vánoce jsou poselstvím o Boží lásce k člověku.
Bůh poslal na naši Zemi svého Syna, Ježíše Krista,
aby nás vykoupil a uvedl do nového života ve svobodě a radosti.
A tak i my předávejme svým vstřícným postojem k lidem lásku dál!

Splněné zaslíbení

Noemi Zimová

Pastýři zahnali do ohrad stáda.
Tichá noc snesla se nad krajem.
Tu noc se splnilo zaslíbení,
které Bůh Otec dal lidem všem.

V chudobě, ve chlévě Marie
Božího Syna porodila.
V tu chvíli nad chlévem betlémským
krásná se hvězda objevila.

To bylo neklamné znamení.
Lidé jej z proroctví znali.
Nejenom pastýři, mudrci, králové
na cestu za ní se dali.

Spatřili v jesličkách děťátko
a Boha hned radostně velebili.
Co mohli, to darem Mu přinesli
a uctivě Jemu se poklonili.

Každý den křesťané chválí Boha,
že nad všemi lidmi se slitoval.
Každý den děkují jeho Synu,
že za ně na kříži život dal.

Vánoční svátky, ať pro nás nejsou
jen pouhou lidskou radostí.
Kéž splněné to zaslíbení
je pro nás branou k věčnosti.

▸ *Požehnané vánoční svátky za Bohumilické Růžena Jílková*

Ze života mládeže

BrodFest

Jsem rád, že díky BrodFestu se na jedno místo sjelo více než tisíc mladých lidí se zájmem o Boha. BrodFest je vždy dobrou příležitostí načerpat novou motivaci, vědomosti, navázat nové vztahy a potkat staré známé. Novinkou letošního ročníku byl jarmark, kde se jednotlivé mládeže mohly představit, ukázat něco z toho, co dělají nebo mají rády. Kounicovu jsme velmi úspěšně reprezentovali stolním tenisem, tzv. obíhanou hranou čímkoli jiným než pálkou (botou, telefonem, občankou,…). Pro mě osobně byly na letošním BrodFestu nejdůležitější vztahy. Potkal jsem se s kamarády, které jsem dlouho neviděl, poznal nové lidi, a hlavně jsem mohl lépe poznat lidi z naší mládeže. Nakonec bych chtěl poděkovat všem, co se účastnili štafety, zejména Davidovi a Kristině z CB Rakovník, díky kterým jsme nakonec měli dostatek lidí pro účast.

Petr Vacek

V listopadu se za námi opět stavil Honza Asszonyi a odpovídal na složitou otázku – Proč bolest? Proč existuje utrpení, jak se s ním vypořádat? Jak nezahořknout, ale nechat se bolestí proměnit k větší citlivosti, přiblížit se k ostatním lidem i Bohu? Jak jednat s lidmi, kteří trpí? Jak vidíte, téma je to složité, citlivé a velmi osobní, ale také ukazuje, že máme moudrého pana kazatele a přemýšlivou mládež.

Další pondělí jsme měli milé hosty až z CB KrPole. Vyprávěli nám o tom, jak chodí jednou za měsíc dělat mládeže do Kociánky, centra pro postižené. Probírali jsme, jak si při setkávání s mladými lidmi na vozíku můžete uvědomit potřebu mít vztahy, ty hluboké a kvalitní, a jak jsou tyto vztahy důležité pro obě strany. Také jsme mluvili o tom, jak můžeme svými dobrými skutky ukazovat na Boha a svou vírou pomáhat těm, kteří i v tomhle pomoc potřebují (viz příběh o ochrnutém muži, kterého jeho přátelé spustili střechou). Tuto návštěvu jsme oplatili, a to tak, že jsme se vydali s krpolskou mládeží na Kociánku, seznámit se a vyrábět vánoční ozdoby z šišek a šípků.

Také pomalu, ale jistě pokračujeme v cyklu Soul – probírali jsme hřích, co to je, jak to vzniká, proč je třeba proti němu bojovat a jak skutečně zvítězit. Nadhodili jsme také jednu zajímavou otázku – představte si, že celý váš život, každý prožitek, každá myšlenka, každá představa, každé slovo, každý skutek, všechno o vás je jaksi zaznamenáno a uchováno v jedné místnosti. Pustili byste někoho do této místnosti? Chtěli byste vidět tuto místnost někoho jiného?

▸ *za mládež Bětka Šťastná*

Zprávy ze staršovstva

9. září (zapsal Jaroslav Štigler st.)

Biblický úvod a modlitební chvíli vedl br. Jaroslav Štigler.

Staršovstvo navštívila sestra Kateřina Vávrová, vedli jsme rozhovor o zapojení br. Zdeňka Zetky do vedení Kluků na čaj a o službě vaření polévek.

Staršovstvo se zabývalo architektonickou studií rekonstrukce a dohodlo se více se tomuto bodu věnovat na příštím setkání.

Staršovstvo se ohlédlo za službou studentů ETS, kterou vnímá velice pozitivně, a rádo by v ní dále pokračovalo.

Staršovstvo vzalo na vědomí možnost podávat konferenční návrhy na konferenci CB 2020.

---

30. září

Biblický úvod a modlitební chvíli vedl br. Petr Raus.

Prvním hostem byl br. Miroslav Zachariáš z Třebíče, který se v bratrské lásce přišel rozloučit s naším sborem.

Druhým hostem byl br. Zdeněk Zetka, s nímž staršovstvo vedlo rozhovor o jeho zapojení do služby vedení skupinky Kluci na čaj.

Staršovstvo projednalo za přítomnosti br. Miroslava Křipače řadu otázek (cca 30 bodů) tykajících se studie rekonstrukce modlitebny a dalšího postupu. K výsledkům studie a dalšímu postupu rekonstrukce modlitebny by mělo být svoláno členské shromáždění patrně na přelomu ledna a února 2020.

---

21. října

Biblický úvod a modlitební chvíli vedl br. kaz. Jan Asszonyi (Ž 78).

Staršovstvo se zabývalo aktuálním stavem biblických skupinek a přecházením z velkého dorostu do mládeže.

Dále se zabývalo jednou z možností služby nemocným – mazání olejem. Pojednání o této problematice bylo před lety uvedeno v Kompasu.

Staršovstvo navštívila v doprovodu Kateřiny Vávrové paní Marie Sterzová (dcera zesnulého br. J. Sterze z předního domu). Byla velice vděčná, že zde její tatínek mohl bydlet, a vyjádřila vděčnost i za celý přední dům, jeho atmosféru a za náš sbor.

Staršovstvo projednalo další postup ve věci rekonstrukce.

Staršovstvo probralo návrh ústavy CB upravující četnost scházení společné československé konference (nemá být nutné svolávat konferenci každé tři roky, i když není co projednávat) a navrhlo jako kandidáty do předsednictva RCB Davida Nováka (předseda), Bronislava Matulíka (1. místopředseda) a Roberta Harta (2. místopředseda).

Dále se staršovstvo zabývalo žádostí ústředí Diakonie CB o uspořádání celocírkevní konference v září 2020 v našem sboru a schválilo studijní volno br. kaz. Daniela Komrsky v době od 1. ledna do 31. března 2020.

Staršovstvo schválilo příspěvek na vaření polévek, provedení nátěru výtahu a provedení výměny několika oken v předním domě.

Dále se zabývalo situací s kotelnou a problémy s vytápěním modlitebny.

---

11. listopadu

Biblický úvod a modlitební chvíli vedl br. Petr Dadák (Jan 3,30, Gal 5,22).

RCB vyhlásila neděli 24. listopadu 2019 Nedělí diakonie, staršovstvo rozhodlo ji uskutečnit až 1. prosince vzhledem ke kolizi s FFDM a hostem.

Staršovstvo se zabývalo žádostmi ve věci pronájmu dvou bytů v předním domě a koncepcí využití předního domu.

Staršovstvo projednalo další postup ve věci rekonstrukce. Předběžné termíny pro členské shromáždění k rekonstrukci jsou 19. 1. 2020 nebo 9. 2. 2020. Rozhodnuto by mělo být na prosincovém staršovstvu.

Staršovstvo schválilo znění návrhu změny Ústavy CB ve věci četnosti scházení společné konference CB (ČR + SR).

▸ *Petr Dadák*

Jak je na tom Izrael v toku dějin?

aneb

Buďme přáteli Izraele

Američan Charles Krauthamer 11. 5. 1998 v *The Weekly Standart* shrnuje následující nezpochybnitelná fakta o Izraeli. Říká:

„Izrael je jediným národem na světě, jehož občané

a. obývají stejné území,
b. používají stejné jméno pro své území,
c. vyznávají stejné náboženství jediného Boha
d. a mluví stejným jazykem jako před 3000 lety.

V Izraeli najdete keramiku z doby krále Davida, mince z doby Bar Kochby a biblické texty staré přes 2000 let.“

Kde jsou dnes národy, které vytvořily ve starověku státy a říše? Babyloňané, Asyřané, Peršané, Egypťané, Hyksové, Chetité? Jakým jazykem hovořily? Jaké písemnosti po nich zbyly? Ano, zbyly, ale věhlasní učenci a vědci dodnes některé jejich texty ve studovnách obtížně čtou, studují znaky, hledají slovíčka a luští výslovnost. Nikdo jazykem těchto textů dnes prakticky nemluví. Kde jsou náboženství a božstva těchto kultur? Kde jsou hranice těchto států a říší? Kdo nyní bydlí na území těchto národů?

Ano, Izrael v historii porobili a vládli mu Babyloňané, Asyřané, Egypťané, Řekové, Římané, Byzantinci a Turci, ale Židé zde žijí stále. Mají svého jediného Boha, mají Bibli a svůj jazyk. Obývají svou zem, kde vykopávky svědčí o stálé přítomnosti Židů. Včetně jejich synagog a ješiv, kde se k poctě jediného Boha scházeli, kde se modlili a vzdělávali ve víře.

Podle úmluvy z Montevidea z roku 1933 musí každý samostatný stát splňovat čtyři základní podmínky:

1. Musí mít jasně vymezené hranice.
2. Musí mít stabilní vládu.
3. Musí být schopen vstoupit do vztahu s okolními státy.
4. Musí mít stálou populaci.

Článek 10 úmluvy z Montevidea stanoví, že: „Primárním zájmem státu je zachování míru."

Tyto podmínky židovský stát Izrael ve všech bodech a směrech nezpochybnitelně splňuje. Ale pozor! Islamisté to vidí jinak. Téměř na každé islamistické demonstraci od Teheránu po Londýn se pálí izraelské vlajky. Jsou slyšet a vidět stále stejné nenávistné slogany a hrozby. Jeruzalém nepatří Izraeli – Smrt sionistům – Židé do plynu – Bojkotujte Izrael – Nekupujte výrobky a zboží z Izraele.

Opakuje se nelogická malůvka, na které se Davidova hvězda rovná hákovému kříži, tj. svastice zavilých nacistických židobijců.

Je závažné a nebezpečné, že řada západních činitelů tyto staronové hrozby toleruje, neslyší nebo nechce slyšet. A to v zájmu multikulturalismu, v zájmu politické korektnosti a v zájmu antisionismu. Žel, jde i o graduované mladé muže a ženy na různých politických a společenských postech.

Je na místě připomenout, že počet arabských obyvatel v Izraeli neustále roste. Kojenecká úmrtnost výrazně klesla. Délka života se prodloužila z 54 na 62 roků. Dostupnost lékařské péče a školství je umožněna všem. Emigrace Arabů z Izraele je možná, ale v praxi zanedbatelná. Životní úroveň Arabů v Izraeli a autonomních oblastech je vyšší než ve většině arabských států. Arabové mohou a nemusí sloužit v izraelské armádě. Vzdor hrůzám občanské války v Libyi, Sýrii, Iráků a Jemenu žijí izraelští Arabové za barierou izraelského státu v míru a bezpečí. Arabové mají ve vládních úřadech své zástupce. Při vzniku Izraele byla dětská gramotnost 35 %, v Izraeli vzrostla na 90 %.

Izrael, jediný demokratický stát velikosti Moravy na Předním východě, potřebuje přátele a váží si jich. Zejména, když se opakovaně nachází v tísnivých, obtížně řešitelných okolnostech. Proto stojí o naše přátelství. Je správné přátelství k Izraeli prakticky a statečně projevovat a za Izrael se modlit.

▸ *Bohuslav Pavel Dostál*

2. část

Vzpomínky na minulost aneb 30 let od sametu

V minulém čísle jsem trochu popsal situaci v naší republice za totalitní vlády jedné strany v obecné rovině, dnes bych se chtěl věnovat dvěma konkrétním případům komunistické zvůle. V prvním případě půjde o případ z civilního prostředí, v druhém z církevního.

Asi všichni známe herecké umění Rudolfa Hrušínského. Kromě působení na pražských scénách (Městská divadla pražská, Divadlo na Vinohradech, Národní divadlo) se nám nesmazatelně zapsal jako vynikající herec v mnoha filmech, namátkově vybírám asi ty nejznámější (Cesta do hlubin študákovy duše, Dobrý voják Švejk, Rozmarné léto, Spalovač mrtvol, Skřivánci na niti, Vesničko má středisková, Zlatí úhoři, Smrt krásných srnců, Obecná škola). V roce 1968 byl mezi prvními signatáři článku Ludvíka Vaculíka 2000 slov. Protože ani po silném nátlaku v době normalizace svůj podpis neodvolal, byl několik let bez práce a měl zakázanou činnost. Přišel tím nejen o řadu filmových a televizních rolí, ale i o místo pedagoga na DAMU, o významné zahraniční filmové nabídky a měl také zákaz pracovat v rozhlase a režírovat v divadlech.

Jeho syn Jan Hrušínský na toto období nedávno zavzpomínal do časopisu Reflex: „Měl během toho období, kdy nesměl nic dělat, několik infarktů. Ty s jeho nečinností prokazatelně souvisely. Byl zvyklý pracovat patnáct hodin denně a najednou nic. Ale paměť se mění, lidi hodně zapomínají.“ Nejtěžší chvíle pro mladého Jana Hrušínského nastala, když si ho v roce 1973 soudruzi zavolali a řekli mu, že jestli chce dál filmovat, musí se veřejně zříci otce. Zrovna tenkrát byl na kostýmních zkouškách na jeden film, když přijelo auto a odvezlo ho do nějaké kanceláře. Místnost byla plná papalášů, všichni mu tykali a chtěli podepsat prohlášení, aby se zřekl svého otce na protest proti jeho politickým postojům. „Na Barrandově budeš mít otevřené dveře, ale nesmíš se jmenovat Hrušínský, musíš si změnit jméno.“ Jan samozřejmě nepodepsal, domů ho už neodvezli, musel jít pěšky.

Takových a podobných případů byly, dovoluji si říci, stovky, a ještě s horšími závěry. Všichni známe inscenované politické procesy s elitou národa v padesátých letech, kdy si tito hrdinové, včetně i žen, jako byla například Milada Horáková, museli vyslechnout rozsudky smrti nebo dlouholeté odnětí svobody.

Jedním z nejtragičtějších případů byl osud římskokatolického faráře Josefa Toufara.

Jeho poslední kněžské působiště byla menší venkovská obec Číhošť u Ledče nad Sázavou. Poté, co se během jeho kázání při mši v kostele dne 11. 12. 1949 dodnes nevysvětlitelným způsobem rozpohyboval dřevěný půlmetrový křížek na oltáři, o čemž svědčilo 19 svědků a rychle se rozšiřovala zpráva o tzv. číhošťském zázraku, plánovalo vedení KSČ této události zneužít ke zdiskretizování katolické církve. Toufar byl převezen do neblaze proslulé věznice ve Valdicích, kde se ho členové speciální skupiny StB snažili krutým mučením donutit ke lživému doznání, že pohyb křížku sám inscenoval. Toufar se však neměl k čemu přiznat a ani technikům StB se nepodařilo sestavit podvodný mechanismus tak, aby fungoval. Po čtyřech týdnech bestiálního mučení Toufar 25. února 1950 umírá. Ani jeho mrtvé tělo nemohlo být důstojně a s pietou pohřbeno. Bylo uloženo v hromadném hrobě na hřbitově v Praze-Ďáblicích. Římskokatolická církev v roce 2013 zahájila proces Toufarova blahořečení. V roce 2015 byly jeho ostatky ze hřbitova v Ďáblicích identifikovány a převezeny zpět do Číhoště.

Ani Církev bratrská potažmo předešlá Jednota českobratrská se nevyhnula perzekuci ze strany státních úřadů. Za všechny případy uvádím poměrně známý případ kazatele Jaroslava Polanského a dalších bratří z litomyšlského sboru, kteří byli odsouzeni k odnětí svobody.

Už třicet let se nemusíme obávat, že by nás někdo kvůli našemu politickému nebo náboženskému přesvědčení pronásledoval. Mám za to, že i toto bylo nějak v Božím plánu. A proto ať naše díky směřují především k Němu, k Bohu, který vysvobozuje. Celá Bible o tom pojednává. Máme být za co vděční. A myslet a modlit se za ty, kdo zatím žijí v útlaku a bezpráví.

▸ *Felix Davídek*

Prosinec v besídce

Prosincová nedělní setkání se především budou týkat Dětské vánoční slavnosti, takže:

8. 12. Během shromáždění nacvičování a po skončení shromáždění do cca 12.30 hodin generálka na Vánoční slavnost.

15. 12. Během shromáždění poslední zkoušení a odpoledne Dětská vánoční slavnost (prosíme, děti přiveďte do 16.15 hodin).

22. 12. Poslední nedělní škola v tomto roce (vánoční příběh ve skupinkách)

Po vánočních prázdninách se opět sejdeme v neděli 5. ledna 2020.

Protože chceme děti učit také pomáhat druhým, budou sbírky nedělní školy z prvních tří adventních nedělí věnovány charitativní organizaci Chuť pomáhat.

Letopisy k prosincovým výročím

7. 12. 1965 – deklarace „Dignitatis humanae“ – dokument deklaruje nezbytnost náboženské svobody člověka vůči státu i církvi. Významný podíl na této deklaraci měl pražský arcibiskup v exilu kardinál Josef Beran, který prosadil její poměrně ostrou formulaci. Vycházel přitom (a ve svém projevu na koncilu na to výslovně poukázal) ze své osobní zkušenosti s komunistickým útlakem, ale i z historické zkušenosti náboženského útlaku protestantismu v 15. a 17. století v českých zemích.

Z projevu kardinála Berana: *Tak se zdá, že i v mé vlasti katolická Církev stále trpí pro to, co bylo v minulosti jejím jménem vykonáno proti svobodě svědomí, jako bylo v 15. století upálení kněze Jana Husa, nebo v 17. století vnější donucení velké části českého národa, aby zase přijala katolickou víru, podle zásady „Cuius regio – eius religio“, jež byla uplatňována. Světská moc, i když chce sloužit katolické Církvi, nebo to aspoň předstírá, ve skutečnosti takovými činy způsobuje trvalou skrytou ránu v srdci národa. Toto trauma brzdilo pokrok duchovního života a nepřátelům církve poskytovalo a poskytuje lacinou látku k námitkám.*

Tak nás i dějiny napomínají, abychom na tomto koncilu zásadu náboženské svobody a svobody svědomí vyhlásili jasnými slovy a bez výhrad… Jestliže se to stane, a to i v duchu pokání za hříchy v této věci spáchané, mohutně vzroste mravní autorita naší Církve k prospěchu národů.

Z textu deklarace: *Tento vatikánský sněm prohlašuje, že lidská osoba má právo na náboženskou svobodu. Tato svoboda záleží v tom, že všichni lidé musí být prosti nátlaku jak ze strany jednotlivců, tak ze strany společenských skupin a jakékoli lidské moci, takže nikdo ani nesmí být donucován jednat v oblasti náboženství proti svému svědomí, ani mu nesmí být zabraňováno jednat podle svého svědomí soukromě i veřejně, buď sám, nebo spolu s jinými, v náležitých mezích. Mimoto koncil prohlašuje, že právo na náboženskou svobodu je skutečně založeno na důstojnosti lidské osoby, jak nám ji dává poznat i zjevené Boží slovo i sám rozum… Všichni lidé, protože jsou osoby – jsou totiž obdařeni rozumem a svobodnou vůlí, a proto mají osobní odpovědnost –, jsou v souladu se svou důstojností pobádáni vlastní přirozeností a zároveň i mravně zavázáni hledat pravdu, především náboženskou. Jsou též zavázáni přidržet se poznané pravdy a podle jejích požadavků zařídit celý svůj život. Lidé však nemohou splnit tuto povinnost způsobem přiměřeným své přirozenosti, nemají-li psychologickou svobodu a nejsou-li zároveň prosti vnějšího nátlaku. Právo na náboženskou svobodu tedy nevyplývá ze subjektivní dispozice osoby, nýbrž ze samé její přirozenosti. Proto právo na tuto svobodu patří i těm, kdo neplní povinnost hledat pravdu a přidržet se jí. Jejímu uplatňování se nesmí bránit, pokud se zachovává spravedlivý veřejný řád… Pravdu je však třeba hledat způsobem přiměřeným důstojnosti lidské osoby a její společenské povaze, totiž svobodným bádáním, za pomoci vyučování či vzdělávání, výměny myšlenek a dialogu. Takto jedni druhým vykládají pravdu, kterou našli, nebo o které se domnívají, že ji našli, aby si při jejím hledání navzájem pomáhali. K poznané pravdě se však musí pevně přimknout osobním souhlasem.*

11. 12. 1949 – číhošťský zázrak – při mši v Číhošti u Ledče nad Sázavou se při kázání (na téma evangelia o „hlasu volajícím na poušti“) zřetelně vychýlil křížek na hlavním oltáři. Zdejší kněz páter Josef Toufar byl na tento úkaz upozorněn věřícími. Z kostela se rychle stalo poutní místo pro široké okolí. Komunistický režim, který usiloval o podlomení moci katolické církve na venkově, se rozhodl toho využít – zahájil vyšetřování celé záležitosti a rozpoutal kampaň odhalující „vatikánské spiknutí katolické církve proti lidově-demokratickému zřízení.“ Farář Toufar byl opakovaně vyslýchán a za použití mučení nucen k přiznání, že s křížem sám (pomocí nějakého zařízení) manipuloval. 23. února 1950 měla v číhošťském kostele za účasti filmového štábu proběhnout „rekonstrukce“ celého případu, v jejím průběhu se však ztýraný kněz Toufar zhroutil a musel být hospitalizován. O dva dny později na následky předchozích mučení zemřel. Státní bezpečnost nikdy nedokázala vysvětlit, čím byl pohyb kříže způsoben. Chystaný film skončil v trezoru a později byl zničen (dochovaly se ale jeho kopie). Hlavní vyšetřovatel případu byl v roce 1968 postaven před soud pro vraždu a zneužití pravomoci veřejného činitele, ale soud ho pro nedostatek důkazů osvobodil. Teprve v roce 1998 byl odsouzen na pět let vězení nepodmíněně.

23.–30. 12. – svátek Chanuka. Jde o osmidenní svátek připomínající znovuzasvěcení jeruzalémského chrámu. Ve 2. stol. př. Kr. syrský král Antiochus Epifanes IV. znesvětil jeruzalémský chrám obětováním prasete, což vedlo k vypuknutí makabejského povstání. Po vítězství Makabejských byl chrám očištěn a na místě zapálen svícen, jenž hořel osm dnů, ač olej měl stačit jen na den jeden. Tento zázrak dal svátku jméno Svátek světel. V rodinách se zapalují osmiramenné svícny, jedí se jídla, která obsahují olej: placky, koblihy.

---

26. 12. 1969 – úmrtí prof. Josefa Lukla Hromádky – luterský a později českobratrský teolog, profesor na Komenského evangelické bohoslovecké fakultě (nynější Evangelická teologická fakulta Univerzity Karlovy). Jedna z nejvýznamnějších (ale i poměrně rozporuplných) postav českého evangelického protestantismu 20. století. Zastával politiku soužití (byť kritického) s komunistickým režimem. Stal se prvním prezidentem Křesťanské mírové konference, organizace, která měla umožňovat dialog křesťanských teologů v Evropě rozdělené „studenou válkou“ a dát jim prostor vyjádřit se teologicko-morálně ke hrozícímu konfliktu mezi jadernými velmocemi a k dalším aktuálním problémům. Její působení bylo ale problematizováno skutečností, že ji komunistický režim nezřídka využíval ve prospěch svých vlastních (zejména propagandistických) cílů.

▸ *Vybral Josef Vávra.*

Josef Lukl Hromádka

MALÉ OHLÉDNUTÍ ZA SBOROVÝM DNEM

Kdybych se měl co nejstručněji vyjádřit k letošnímu sborovému dni, pak bych musel jednoznačně prohlásit, že „to nemělo chybu“. Stejně jako loňský sborový den s bratrem kazatelem Bronislavem Matulíkem, tak i ten letošní s bratrem kazatelem Janem Háblem.

Při dopoledním shromáždění to byla tak trochu volná meditace na texty z Lukášova a Janova evangelia pod provokativním názvem: Líbáš jako Jidáš. V úvodní části se bratr kazatel Hábl věnoval v ich formě pravděpodobnému Jidášovu uvažování před zradou. Myslím, že i tento celkem nezvyklý způsob mohl někoho více oslovit. Já jsem byl v podstatě, řeknu to expresivně, zasažen přímo do srdce! A nechybělo tomu zásadní oprávnění takhle to uchopit! Neboť i já jsem se podílel na Kristově zatčení a pozdějším umučení svou zradou, svým selháním, svými hříchy!

Po výtečném obědě pro všechny – letos se podávala sekaná s bramborovým salátem – jsme se odpoledne sešli k dalšímu shromáždění. Tentokrát měl bratr Jan Hábl připravenu přednášku na téma: Je možné naučit (se) dobru? V úvodu přednášky bratr citoval Sokratův dialog Menón a z něho vyvodil otázku, jestli je vůbec možné naučit se dobru, a to správným poznáním nebo dobrými návyky. Ve střední části se zabýval onto-logickými a morálními aspekty a v poslední části došlo na „rozluštění“, kdy nám předložil několik modelů řešení z průběhu dějin. Myslím, že pro některé hloubavé povahy a případné samostudium bude užitečné si tyto modely a osobnosti připomenout:

Čili základní otázky jsou tyto: Jak se naučit dobru? Jak se člověk stává lidským? A možné odpovědi podle různých myslitelů jsou tyto:

	výchozí premisa	jednotliví představitelé
zkrocením	*člověk je zlý*	*Hobbes, Machiavelli*
naučí se sám	*člověk je dobrý*	*Rousseau*
poznáním	*člověk je neznalý*	*Platon, Kant*
návykem	*ani dobrý, ani zlý*	*Aristoteles*
pokáním	*dobrý i zlý zároveň*	*Komenský*

Tímto vyústěním bratr kazatel dospěl vlastně ke křesťanskému řešení: Naše pokání je základním předpokladem Božího odpuštění v Pánu Ježíši. Je chvályhodné, že – jak se sám bratr Hábl dobrovolně přiznal – propašovává toto ryze křesťanské učení i do přednášek pro běžné, tedy z velké části nevěřící studenty na univerzitách, kde přednáší. Tak to tedy klobouk dolů!

Na závěr nemohu opominout obětavost mnoha převážně asi sester: Kromě skvělého oběda a vynikajících zákusků po něm jsme ještě měli možnost ochutnat výborné chlebíčky po odpoledním programu v takovém množství a v tolika chuťových variantách, že až měl člověk pocit, že je vystaven pokušení se pořádně přejíst... Vřelé díky vám všem...

▸ *Felix Davídek*

Řád zlaté vařečky

Pro kuchaře a kuchařky, kteří vařili polévky pro potřebné našeho města v loňské sezoně. A to jmenovitě pro Broňu a Tomáše Záděrovy. Broňa většinou přivezla již něco nakrájeného, oloupaného, uvařeného, protože přijela z práce a polévka musela být uvařená a připravená ve várnicích v 18 hodin, kdy se vyjíždělo na „Římák“. Obě dcery zastoupily v tu chvíli maminku doma a postaraly se o nejmladší dceru Karolínku.

Dále řád pro Ivu Moržoł, která vařila polévky – jako koprovou, boršč a jiné a ptávala se mě: „Mám udělat nočky?“ A já – no rozhodně, to mají muži rádi.

Další řád pro Inku Kulískovou, která bývala doposud kuchtíkem, ale odvážila se stát kuchařkou a uvařila čočkovou polévku, ale ta byla, ta se povedla. Jinak Inka byla při vaření a pomáhala téměř každý týden. Byla takovým dobrým duchem kuchyně.

A ještě řád pro tým Noemi Komrskové spolu s Inkou a Katkou Vávrovou. To když jednou onemocněla Broňa. Tento tým uvařil polévku již dopoledne a mě poslali SMS zprávu: „Iško, už nemusíš, Broňa je nemocná a polévka je uvařená.“ A pak, že se zázraky nedějí.

Také patří zvláštní poděkování Andrejce, která je kuchtík profesionál, velice šikovná.

Zvláštní řád „zlatého vanilkového rohlíčku“ je potřeba dát Irince z Arménie. Přestože má tři děti, z nichž jedno je dosti nemocné, rozhodla se potěšit naše potřebné a upekla vanilkové rohlíčky. Udělala doma 13 kg těsta a ve sboru jsme potom rohlíčky upekly. Společně jsme je dali do sáčků, přidali větvičku jedličky, píseň Tichá noc, evangelium sv. Lukáše 2. kapitolu o narození Pána Ježíše a nesli všichni na Římák s polévkou. Tam před kostelem zpívali mladí lidé vánoční písně. Toník říká Katce: „Co kdybychom je vzali s sebou?“ „Tak jim řekni,“ zněla odpověď. A skutečně přišli a líbilo se jim to. Římák je, jak víte, poměrně uzavřený prostor. Připadali jsme si jako v chrámu s otevřenou střechou, nad námi obloha plná hvězd.

Byly tam dvě fronty – v jedné bratři katolíci rozdávali bagety, buchty, kávu a čaj a ve druhé Jirka Priesnitz se svým týmem rozdával polévku s chlebem. K tomu připojil: „A ještě malé překvapení…“ A na to Katka každému s pěkným přáním předala malý balíček. A uprostřed zněly vánoční písně…

Je potřeba také poděkovat Miloškovi Jeřábkovi, Honzíkovi, Janě Walterové, sestře Mátlové, Ivě Nedělkové, Barči a jejím přátelům, Olince Dvořákové a dalším. A také těm, kteří zaskočili, když někdo onemocněl.

▸ *Fanynka Iška Zezulová*

Jak si Bůh šeptá s batolátky nejen v neděli a svátky (4)

Sbírání nejrůznějších věcí je u spousty dětí i dospělých docela oblíbenou zábavou. Naše nejstarší ratolest má také jednu, postupně se rozšiřující sbírku, která však rozhodně nepatří mezi běžné. Sbírá totiž náplasti, které se ocitly na její kůži, když se náhodou zranila. Poté, co si je z ranky sundá, poctivě je nalepuje jednu vedle druhé na bočnici postele. Má tam obyčejné hnědé s textilním povrchem, béžové a bílé s umělým povrchem, ale třeba i s obrázky zvířat nebo kreslených pohádkových postaviček. Některé získala ode mne a nějakou si přinesla i ze školky nebo od lékaře.

Přibližně v době, kdy se sbírka přehoupla lehce přes deset exemplářů, začala zajímat i prostřední dítko.

Anna: „Elli, pvoč tu máš ty nálepkový plasti?“

Ella: „Myslíš tyhle náplasti?“

Anna: „Jo, myšlím. Kolik jich tu máš? Uka…jedna, dvě, tši, štyši, pět, šest, šeduuuum, jedenáčt.“

Ella: „Neee, po sedm, je osm…ale já jich mám dvanáct.“

Anna: „A pvoč je tu máš?“

Ella: „To abych nikdy nezapomněla, kolikrát už jsem na tom byla tááák špatně (roztahuje přitom ruce od sebe, co to dá), že sem potřebovala náplast a že mi ta náplast jako fakt pomohla, víš?“

Anna: „Wou…to je dobjí teda. Tak to už jsi byla zachváněná dvanáctkvát.“

Ella: „No, ještě že ty náplasti lidi maj´. Ale teď už jsem větší a dávám si víc pozor. Teď už moc nepřibývají.“

Dívám se na ten „odborný“ výklad o sbírce náplastí nejprve trochu zpovzdálí a s úsměvem. Přesto mi to ale později v hlavě šrotuje dost vážně a říkám si: Otče náš nebeský, jestlipak si i my uvědomujeme a s vděčností připomínáme, kolikrát jsi zachránil nás z našich trápení, bolestí a pádů? Ještě, že Tě, my lidi, máme! A jaký výklad o tom, že ty tvoje náplasti utkané z největší lásky a z odpouštění, nalepuješ na srdce lidí stále, podávám všem kolem já? A neměla bych si taky dávat větší pozor, aby těch mých pádů a škobrtnutí ve víře už nepřibývalo?

Adventní a vánoční čas jsou pro takové připomínání a uvědomování snad vůbec nejideálnější dobou. Chcete-li, přidejte se.

▸ *Pája Sychrová*

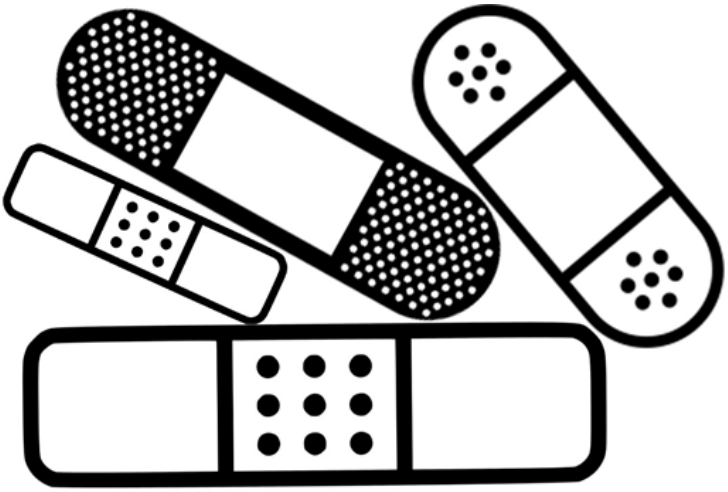

PROSINEC V NAŠEM SBORU

MLÁDEŽ / PONDĚLÍ 17.30

Sledujte na Facebooku a u vedoucích.

KLUB RODIČŮ A DĚTÍ / ČTVRTEK 9.45

12. 12.: Tematický klub – téma vděčnost
19. 12.: Anglická konverzace

DIAKONIE

2. 12.: 15.00 Tvořivý kroužek
4. 12.: 9.30 Kluci na čaj – vede Zdeněk Zetka
16. 12.: 15.00 Tvořivý kroužek
17. 12.: 10.00 Setkání seniorů + oběd
18. 12.: 9.30 Kluci na čaj – vede Zdeněk Zetka

VEČÍRKY / NEDĚLE 17.00 posezení, 17.30 start programu

1. 12.: (17.00) Benefice Diakonie
8. 12: Gruzie (Tomáš Veselý, David Fajfr)
15. 12.: (16.30) Dětská vánoční slavnost – hra „Vánoční harampádí?"
22. 12.: FFDM – promítání filmu
29. 12.: sledujte oznámení

MIMOŘÁDNÁ SHROMÁŽDĚNÍ

25. 12.: 10.00 (středa) Hod Boží vánoční, káže Jan Asszonyi, Večeře Páně

31. 12.: 17.00 Shromáždění na ukončení roku – připravuje kaz. Jan Asszonyi
1. 1.: 2020 10.00 (středa) Novoroční pobožnost

SPORTOVNÍ AKTIVITY

(RYCHLO)BRUSLENÍ

Nedělní odpolední sportovní aktivita mládeže. Nekoná se za každého počasí. Bude se konat výhradně po předchozí domluvě s Tomášem Kotrbatým. Tel. 605 307 274, díky.

Oznámení pro Kompas zpracovává Lydie Křipačová. Prosíme, abyste oznámení týkající se akcí dalšího měsíce směřovali právě k Lydii, nebo zasílali do redakční rady Kompasu.

PROSINEC V NAŠEM SBORU

NEDĚLE

PRAVIDELNÉ POBOŽNOSTI

1. 12.:	10.00	1. adventní neděle – kaz. Daniel Komrska; Večeře Páně – neděle seniorů
8. 12.:	10.00	2. adventní neděle – kaz. Daniel Komrska
15. 12.:	10.00	3. adventní neděle – kaz. Jan Asszonyi
22. 12.:	10.00	4. adventní neděle – kaz. Jan Asszonyi
29. 12.:	10.00	kaz. Daniel Komrska
5. 1.:	10.00	kaz. Jan Asszonyi; Večeře Páně

STŘEDA

BIBLICKÉ A MODLITEBNÍ HODINY

4. 12.:	18.00	kaz. Martin Kop (vikář sboru CB v Třebíči)
11. 12.:	18.00	kaz. Aleš Navrátil (vikář sboru CB Betanie)
18. 12.:	18.00	host
25. 12.:	18.00	nebude
1. 1.:	18.00	nebude

Nedělní škola	pravidelně souběžně s nedělní pobožností
Mladší dorost	každé úterý v 17.00
Starší dorost	každý čtvrtek v 17.00
Biblická skupinka	v úterý 17. 12 v 17.00
Modlitební chvíle	v neděli v 9.20 a ve středu v 17.20
Zkouška pěveckého sboru	každý pátek v 16.45
Zkouška dětského sborečku	vždy po nedělní pobožnosti
Jednání staršovstva	v pondělí 2. 12. v 17.30
Praktická služba	ve středu 4. 12. v 17.00

STANICE

	BOHUMILICE / neděle 10.00	BLANSKO / neděle 14.00
1. 12.:	kaz. Jan Asszonyi; Večeře Páně	
8. 12.:	br. Josef Vávra	
15. 12.:	br. Pavel Zvonař	kaz. Jan Asszonyi
22. 12.:	br. Tomáš Vrána	
25. 12.:	bude určeno	
29. 12.:	br. Petr Raus	